

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

fremgang i 1955 på 1 pct. Beskæftigelsen blandt de forsikrede arbejdere var i 1955 gennemsnitlig 6 000 mand mindre end i 1954, men 7 000 mand større end i 1953. Der har samtidig været en tilgang til arbejdsmarkedet fra 1954 til 1955 på ca. 4 000 mand, således at ledigheden voksede med 10 000 fra 53 000 som årsgennemsnit eller knap 8 pct. til 63 000 eller godt 9 pct. Ledigheden blev hermed af samme omfang som i 1953, men arbejdsløsheden i 1955 var stedse lavere end i 1952. Når disse forhold vedrørende det almindelige niveau for produktion og beskæftigelse tages med i vurderingen, er det berettiget at konkludere, at det faktisk i 1955 lykkedes at opnå valutamæssig balance samtidig med, at produktion og beskæftigelse for erhvervslivet som helhed lå på et forholdsvis højt niveau. At der fra dette høje produktions- og beskæftigelsesniveau var visse undtagelser, især tekstilindustrien, ligesom byggeaktiviteten især i årets slutning var mindre end i 1954, skal jeg om lidt gøre et par bemærkninger om.

Spørger man om, hvorledes dette resultat blev opnået, må svaret blive, at det var ved en kombination af den førte politik og en række relativt gunstige ydre omstændigheder.

Den politik, som blev gennemført fra sommeren 1954 over septemberforanstaltningerne i 1954 til martsforliget i fjor, sigtede mod at begrænse den indenlandske efterspørgsel. Formålet hermed var at gøre det muligt i højere grad at imødekomme efterspørgslen fra udlandet, d. v. s. at forøge eksporten, for derved at forbedre valuta-situationen. Dette kunne ske dels ved, at de varer, som efter forbrugsbegrænsningen ikke længere kunne afsættes på hjemmemarkedet, i stedet for blev eksporteret, dels — og vel især — ved, at en del af den produktionskapacitet og den arbejdskraft, som havde været beskæftiget med at producere varer til indenlandsk forbrug, i stedet for blev anvendt til produktion af varer, som kunne eksporteres.

Tager man året 1955 under eet, ser man, at forbruget blev et par procent mindre end i 1954, medens nedgangen i investeringerne blev noget mindre end 1 pct., men dog en del mere for byggeriet. Regnet i faste priser

kan man udtrykke det således, at der i 1955 blev solgt for godt og vel en halv milliard kroner færre varer i Danmark, end der var blevet afsat i 1954. En del af denne nedgang i forbruget ramte importerede varer. Jeg kan således nævne, at importen af biler og motorcykler gik ned med mere end en fjerdedel, og at importen af tekstil- og beklædningsvarer faldt med 10 pct. En anden del af nedgangen i den indenlandske efterspørgsel ramte varer af indenlandsk oprindelse. Men her er det lykkedes at få gennemført en eksportforøgelse til erstatning for den afsætning til hjemmemarkedet, der faldt bort. Når det kunne lykkes at forøge eksporten lige så meget eller stærkere end svarende til nedgangen i det indenlandske forbrug, beroede det på, at der i udlandet forefandt en kraftig efterspørgsel efter danske varer, først og fremmest industrivarer.

Disse gunstige ydre vilkår gjorde det muligt at forøge industrieksporten med mere end 450 mill. kr., hvilket svarer til en forøgelse af eksportmængden med 28 pct. Til sammenligning kan jeg nævne, at eksportforøgelsen fra 1953 til 1954 kun var 20 pct. Fra 1953 til 1954 var eksportstigningen meget ulige fordelt på de forskellige varer, medens der fra 1954 til 1955 skete en kraftig eksportforøgelse for praktisk taget samtlige industrivarer. Dette hænger utvivlsomt sammen med, at afsætningsnedgangen på hjemmemarkedet efterhånden gjorde sig gældende for hele forbruget, og det synes at vise, at der hos praktisk taget hele industrien har været en betydelig evne til — indenfor visse grænser naturligvis — at tilpasse produktion og afsætning til skiftet i efterspørgslen fra hjemmemarked til eksport.

En enkelt industri bør her nævnes for sig, nemlig tekstilindustrien. Tekstilindustrien har ligesom de fleste øvrige industrier forøget sin eksport i 1955, medens, som jeg nævnte, importen af tekstilvarer er gået ned; men eksportfremgangen har i denne industri, der traditionelt er indstillet på at levere til hjemmemarkedet, ikke kunnet opveje nedgangen i det indenlandske salg, og tekstilindustrien har derfor haft en produktionsnedgang på en halv snes procent. I denne henseende deler den danske tekstilindustri skæbne med tekstil-